

Εικόνα και ιστορία: από τη γένεση της φωτογραφίας στο διαδίκτυο (ΙΠ2206, Β εξάμηνο)

Καλύπτοντας μια περίοδο από τα τέλη του 19ου αι. ως σήμερα, το σεμινάριο εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους η έλευση των νέων τεχνολογιών στην μετάδοση και την αναπαραγωγή μετέβαλλε την σχέση των σύγχρονων κοινωνιών με την εικόνα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην σχέση της εικόνας με την προπαγάνδα. Στο σεμινάριο αναλύονται μια σειρά από διαφορετικούς τύπους εικόνων (αφίσες, φωτογραφίες, κινηματογραφικές ταινίες, σχέδια και γελοιογραφίες, λαϊκές εικόνες, τηλεοπτικά προγράμματα κλπ), οι χρήσεις τους σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο και οι τρόποι συγκρότησης των πολιτισμικών αισθητικών προτύπων στις σύγχρονες κοινωνίες.

Ειδικότερα εξετάζονται τα ζητήματα : Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: Από τον Μεγάλο Πόλεμο στην Επανάσταση των Μπολσεβίκων. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: η φασιστική Ιταλία και η ναζιστική Γερμανία. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: ο λόγος του «Λευκού ανθρώπου» και η αποικιοκρατία. Το φωτορεπορτάζ. Η εικόνα στην υπηρεσία της προπαγάνδας: ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Η ανακάλυψη του Ολοκαυτώματος. Η ανακάλυψη του Αμερικάνικου Ονείρου. Η οπτική κουλτούρα του Ψυχρού Πολέμου. Η μαζική κουλτούρα και η παγκόσμια εικόνα. Η εικόνα ως αντι-ιστορία.

Δημοφιλής κουλτούρα και Ιστορία: διεπιστημονικές προσεγγίσεις (ΙΠ3212, Β εξάμηνο)

Οι θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μαζική/δημοφιλή κουλτούρα συνθέτουν ένα ερμηνευτικό πλαίσιο που μελετά τη σχέση των υποκειμένων και των κοινωνιών τόσο κατά την διαδικασία παραγωγής όσο και στη διαδικασία κατανάλωσης πολιτισμικών προϊόντων. Μελετώντας την συγκρότηση των διαδικασιών παραγωγής προϊόντων μαζικής κατανάλωσης από τα τέλη του 19ου αι., την βιομηχανοποίηση του θεάματος, την συγκρότηση της δημόσιας σφαίρας και την πολιτισμική κυριαρχία της «δημοφιλούς» κουλτούρας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, επιχειρείται η διεπιστημονική προσέγγιση της πολύπτυχης σχέσης της ιστορικής επιστήμης με το χώρο της “λαϊκής” ή/και “δημοφιλούς” κουλτούρας. Παραδείγματα από το δημοτικό τραγούδι, τον υλικό πολιτισμό, τα λαϊκά αναγνώσματα και περιοδικά, τη λαϊκή ζωγραφική, τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, τα κόμικς, το ρεμπέτικο τραγούδι, την εξέλιξη της ροκ μουσικής και της νεανικής κοινωνικότητας προτείνονται ως διαφορετικές ιστορικές πηγές. Μέσα από τον διάλογο διαφορετικών επιστημονικών πεδίων, καταλήγουμε στην πρόταση για μια συστηματική μελέτη κειμένων, προϊόντων και πρακτικών που συνδέονται με την υποτιμημένη κουλτούρα της καθημερινότητας στις δυτικές κοινωνίες κατά τον 20ο και 21ο α. Στόχος η κατανόηση των ιδεών, των συμπεριφορών και των νοοτροπιών που βρίσκονται σε μια συνεχή κίνηση μέσα στις σύγχρονες κοινωνίες και διαπερνούν κάθετα τους ταξικούς διαχωρισμούς στο ζήτημα των πολιτισμικών πρακτικών και των επιτελεστικών διαδικασιών.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, και με γνώμονα την διεπιστημονική προσέγγιση του θέματος, προτείνονται και διαλέξεις από ερευνητές κι επιστήμονες του είδους/ αντικειμένου.